

**IZVJEŠĆE O REDOVITOJ DJELATNOSTI
HRVATSKOG NACIONALNOG KOMITETA ICOM
ZA 2019. GODINU**

Ovo izvješće sadrži cijeloviti pregled redovite djelatnosti Hrvatskog nacionalnog komiteta ICOM, za 2019. godinu.

ICOM HRVATSKA GODIŠNJA SKUPŠTINA

Hrvatski nacionalni komitet ICOM održao je dana 19. prosinca 2019. godine u Rijeci (Prirodoslovni muzej Rijeka, Lorenzov prolaz 1) svoju redovitu godišnju skupštinu. Na skupštini je (sukladno najavljenom dnevnom redu) predsjednik ICOM Hrvatska dr. sc. Darko Babić podnio izvještaj o radu u prethodnoj godini uključujući i finansijski izvještaj, te jednako tako predložio za usvajanje i osnovni plan rada/realizacije aktivnosti za 2020. godinu, te preliminarni plan rada za 2021. godinu – sve navedeno usvojeno većinom prisutnih. Podnijet je i izvještaj o stanju članstva koji pokazuje u odnosu na prethodnu godinu rast za jednog institucionalnog (Arheološki muzej Osijek) i jedanaest novih individualnih članova, odnosno rast od približno 8% glede novog članstva.

U značajnom dijelu Skupštine održale se rasprava, i nove ideje kako se premještanje sjedišta udruge iz Zagreba u Rijeku (Prirodoslovni muzej Rijeka, Lorenzov prolaz 1, HR-51000 Rijeka) može kvalitetnije kapitalizirati kako bi se pružila, formalna i stvarna podrška gradu Rijeci kao Europskoj prijestolnici kulture 2020. godine.

Glede ostatka programskog dijela redovita godišnja skupština ICOM Hrvatska aktualizirala je teme vezane uz razvoj programa aktivnosti ICOM Hrvatska, te mogućnosti unaprjeđenja projektne suradnje (na nacionalnoj, ili ICOM međunarodnoj razini). Dodatne teme bile su razvoj aktivnosti putem društvenih mreža i uključivanje u projekte financirane od strane Europske komisije. Suglasnost oko potrebnog dodatnog razvoja projekata, različitih vrsta posebno je istaknuta, i očekivano podržana od strane prisutnih.

ICOM HRVATSKA IZVRŠNI ODBOR

Tijekom 2019. godine održane su ukupno tri glavne sjednice Izvršnog odbora, te dodatno tri radne. Izvršni odbor je na svojim sjednicama razmatrao i odlučivao o tekućim poslovima, uključujući: o provedbi i financiranju pojedinih akcija iz programa ICOM Hrvatske za 2019. godinu, te o oblikovanju i prijavi prijedloga programa rada za 2020. godinu uključujući

prijave prema Ministarstvu kulture RH, Gradskom uredu za obrazovanje, kulturu i šport Grada Zagreba, Odjela za kulturu grada Rijeke te drugim regionalnim tijelima ili javnim i privatnim kompanijama koje imaju godišnje natječaje za donacije. Također, razmatrani su i pojedini planovi oko mogućih budućih domaćinstva ICOM međunarodnih konferencija u Hrvatskoj, ponajprije za 2020. i 2021. godinu, prvi povezani ponajprije s aktivnostima ICOM Europe, europske kontinentalne alianse ICOM nacionalnih komiteta a drugi (2021.) uz moguće domaćinstvo konferencije ICOM međunarodnog komiteta (ICOM-MEMO). S obzirom na odabir grada Rijeke kao Europske prijestolnice kulture za godinu 2020., te preseljenja sjedišta/središnjeg ureda Hrvatskog nacionalnog komiteta ICOM iz Zagreba u Rijeku Izvršni odbor ICOM Hrvatska je održao nekoliko radnih sastanaka s kolegama iz Rijeke, uključujući gradsku i županijsku upravu, s vrlo pozitivnim naznakama oko doprinosi uspjehu grada Rijeke kao Europske prijestolnice kulture 2020.

Izvršni je Odbor također evaluirao prijave za nova članstva u ICOM-u, obavio distribuciju članskih naljepnica za tekuću godinu, te redovito usuglašavao prijedloge i sugestije pristigle iz središnjeg ureda ICOM u Parizu uključujući rad na razradi tzv. "crvene liste" ugroženih muzejskih predmeta i baštine na području Jugoistočne Europe, rad na izradi novog Statuta ICOM (međunarodnog - Pariz), postupku re-definicije muzeja/muzejskih institucija na svjetskom nivou i nadopune strateškog plana razvoja ICOM (isto međunarodnog, ali posredno po logici stvari i nacionalnog).

ČLANSTVO

Prema registru članova udruge ukupni broj aktivnih individualnih članova u 2019. godini jest 123, dok je institucionalnih članova ukupno 35, što se po formuli središnjeg ureda svjetske muzejske organizacije (ICOM Pariz, središnji ured) računa kao 228 člana s pravom glasa.

Ukupni rast broja članova u tekućoj godini iznosi jedan institucionalni (Arheološki muzej Osijek) i jedanaest novih individualnih članova, približno 8% što se može smatrati iznimnim uspjehom premda prostor za napredak ovdje svakako postoji, posebice ukoliko se želi inzistirati na međunarodnoj vidljivosti hrvatskog muzejskog sektora koji ICOM omogućuje. Odljev članstva se odvija prirodnim putem (odlazak u mirovinu), ili ponekad mirovanjem zbog trenutne promjene statusa što ustvari i ne predstavlja smanjenje samo po sebi. Registrat članova udruge je dodatno unaprijeđen sukladno naputcima/pravilima koje je unio važeći Zakon o Udrugama 82014. godina), te je sada kvalitetno usustavljen.

MEĐUNARODNI DAN MUZEJA

ICOM Hrvatska je pravovremeno informirao članstvo i javnost o temi Međunarodnog dana muzeja 2019. (tema: "Muzeji kao središta kulture: budućnost tradicije") putem e-obavijesti i putem svoje web stranice te je potaknuo muzejsku zajednicu na obilježavanje istog.

U navedenom kontekstu ICOM Hrvatska je bio redoviti podupiratelj povezanih aktivnosti oko Međunarodnog dana muzeja koji se obilježava redovito 18. svibnja, a pokrenuta je 1977. godine upravo od strane Međunarodnog vijeća za muzeje (ICOM) s ciljem promocije muzeja kroz aktivnosti na preporučenu/godišnju temu kojom se želi povećati vidljivost i naglasiti važnost uloge muzeja u društvu i društvenom razvoju.

Jednako tako od strane ICOM Hrvatska hrvatski muzeji i muzejski djelatnici su bili pozvani da daju svoje prijedloge oko njima poželjnih tema, osobito interesantnim i inspirativnim našoj muzejskoj zajednici za Međunarodni dan muzeja 2020. i 2021. godine koje su kasnije bile prenesene na trogodišnjem zasjedanju ICOM generalne skupštine u Kyoto, Japan.

ICOM Hrvatska, unatoč svom nastojanju da komunicira (djelomično promjeni lokalnu percepciju) oko relevantnosti Međunarodnog dana muzeja, koji je jedino, istinsko globalno prepoznato događanje (nasuprot drugih događanja vezano uz muzejski sektor, i njegovu promociju) u istom je ostao tek relativno (djelomično, skromno) podržan od nadležnih institucija. Isto ostaje jedan od važnih ciljeva ICOM Hrvatska u narednoj godini.

MREŽNE STRANICE ICOM HRVATSKA I E-OBAVIJESTI

Javnost i članstvo redovito je upoznato sa svim aktivnostima ICOM Hrvatske putem mrežnih stranica na kojima se stalno objavljaju sve novosti vezane uz rad ICOM Hrvatska nacionalnog komiteta. Stranice trenutno ažurira Darko Babić. Jednako tako svi članovi ICOM Hrvatske redovito primaju e-obavijesti o svim aktualnim događanjima vezanim uz ICOM (nacionalne, regionalne, Europske, globalne aktivnosti), o redovitim e-obavijestima brinu Darko Babić i Željka Modrić Surina.

DRUŠTVENE MREŽE/MEDIJI

ICOM Hrvatska je tijekom 2019. napravio iskorak u daljnjoj promociji i popularizaciji ne samo aktivnosti Hrvatskog nacionalnog komiteta ICOM već sveukupne mujejske djelatnosti u Republici Hrvatskoj zahvaljujući kontinuiranom volonterskom angažmanu kolegice Ileana Kurtović (bivše studentice sveučilišnog programa studija muzeologije i upravljanja baštinom na Sveučilištu u Zagrebu, danas doktorske studentice), ali i mlade kolegice Lane Pajdaš koja je preuzeila dodatnu ulogu koordinatora ovih aktivnosti. Navedenim je unapređena Facebook stranica ICOM Hrvatska koja je, zahvaljujući aktualnosti sadržaja postala praćena od velikog broja sljedbenika, pri kraju 2019. godine ista ima preko 924 pratitelja što višestruko nadmašuje broj članova ICOM Hrvatske. Daljnji razvoj Facebook profila, kao i iskorak na druge društvene medije planirani su u narednom periodu s obzirom da se iskustvo s Facebook stranicom pokazalo više nego uspješno i vrlo korisno u promociji raznolikih mujejsko-baštinskih aktivnosti.

ADMINISTRATIVNI POSLOVI

ICOM Hrvatska je, sukladno svojoj misiji kao nacionalni komitet svjetske mreže muzejskih profesionalaca koja broji preko 46 000 članova u cijelom svijetu značajni dio vremena i sredstava uložio u redovitu regulaciju godišnjih članarina ICOM članova iz Republike Hrvatske, te posebice distribucije godišnjih markica/oznaka po naputku središnjeg ureda iz Pariza. Isto uključuje i redovito komunikaciju sa središnjim uredom u Parizu oko svih aktivnosti, događanja, promjena u tijeku ili onih koje su potvrđene od strane generalne skupština a validne za muzejski sektor na globalnoj razini.

PROGRAMI PROFESIONALNOG RAZVOJA I MEĐUNARODNE SURADNJE

Tijekom 2019. godine održano je niz predavanja, seminara, radionica ili konzultacija u različitim dijelovima Hrvatske ili u inozemstvu s ciljem osiguranja podizanja kvalitete profesionalnog muzejskog rada i kontinuiranog usavršavanja, te prezentacije potrebitog djelovanja muzejskog sektora i time posljedično ICOM zalaganja u pravcu napretka muzejske profesije. Unutar navedenog ostvarena je suradnja s brojnim što europskim, što svjetskim muzejskim/baštinskim stručnjacima pri čemu posebno izdvajamo:

- u siječnju 2019. svi članovi ICOM Hrvatska pozvani su da sudjeluju na trogodišnjoj generalnoj konferenciji ICOM-a u Kyoto, Japan. U kontekstu navedenog poziva ostvareno je pravo na povoljnije kotizacije po ranoj registraciji za ICOM Hrvatska članove;

- dana 20. siječnja navršila se dvanaest godina od smrti osnivača Katedre za muzeologiju (pri Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu) prof. dr. sc. Ive Maroevića koja je obilježena prezentacijom projekta "Digitalizacija Zbirke dijapositiva Ive Maroevića" u ponedjeljak 21. siječnja 2019. O Zbirci, obradi, klasifikaciji i uporabi skeniranih dijapositiva na tragu teme digitalne humanistike govorili su prof.dr.sc. Žarka Vujić, prof. dr.sc. Goran Zlodi i doc.dr.sc. Tomislav Ivanjko;

- također u siječnju 2019. svi članovi ICOM Hrvatska pozvani su da predlože svoje ideje (u obliku članka) za *ICOM & Routledge Museum Handbook Series / Volume 1: Museum Management*, odnosno sudjeluju svojim doprinosima (člancima) u redovitom časopisu „Museum International“ koji izdaje ICOM središnji ured u Parizu;

- po pozivu ICOM središnjeg ureda (Pariz) tijekom 2019. organizirano je savjetovanje oko mogućeg redefiniranja institucije muzeja, koja (kao ICOM definicija) u najvećem broju zemalja u svijetu služi kao osnova (uključujući i pravnu osnovu za relevantne zakonske akte) oko muzeja, muzejske djelatnosti i muzejske profesije. ICOM, u kontekstu participativnog i uključujućeg pristupa putem nacionalnih i međunarodnih komiteta pozvao je sve svoje članove da izraze svoje mišljenje, odnosno sudjeluju u ko-kreaciji definicije muzeja putem

ICOM Pariz osnovane on-line platforme. U kontekstu navedenog ICOM Hrvatska stimulirala je članove da izraze svoja razmišljanja, preporuke, sugestije itd. Nova globalna definicija muzeja, s većim ili manjim promjenama u odnosu na postojeću očekivala se da bude pripremljena za usvajanje na 25.-toj generalnoj skupštini ICOM-a u Kyotu, Japan početkom rujna 2019. godine u sklopu trogodišnje ICOM konferencije (što se u konačnici nije dogodilo, odnosno odluka o istoj je odgođena);

- od veljače nadalje hrvatski muzealci (posebice članovi ICOM Hrvatska) pozvani su da u složenom procesu koji upotrebljava ICOM središnji ured u Parizu, a kroz koordinaciju nacionalnih odbora ICOM svojim prijedozima/idejama doprinesu definiranju aktivnosti Međunarodnog dana muzeja za 2020. i 2021. godinu. Izneseni i obrazloženi prijedlozi bili su proslijeđeni radnoj grupi imenovanoj od strane ICOM središnjeg ureda;

- 18. svibnja i nastavno 20. svibnja kulminirale su akcije Hrvatskog nacionalnog komiteta ICOM vezane uz Međunarodni dan muzeja. U ponedjeljak 20. svibnja u 11 sati u Muzeju Mimara održan je panel pod nazivom „Međunarodni dan muzeja – Novi izazovi za muzejsku struku“ na kojem je glavni izlagač bila aktualna predsjednica ICOM-a, dr. sc. Suay Aksoy. Predsjednica dr. sc. Suay Aksoy unutar plenarnog izlaganja predstavila je inicijative svjetske muzejske organizacije vezane uz sudjelovanje na izradi preporuka UNESCO-a za muzejsku djelatnost, kao i pri izradi OECD vodiča za muzeje u kome se razmatraju učinci kulture na razvoj te se dodano osvrnula na spomenuti proces izrade nove globalne definicije muzeja. Panel u povodu međunarodnog dana muzeja organizirali su ICOM Hrvatska (Darko Babić, predsjednik), ICOM regionalna alijansa Jugoistočne Europe (Goranka Horjan, predsjednica) i Muzejski dokumentacijski centar (Maja Kocijan, ravnateljica);

- krajem srpnja ICOM Hrvatska uputio je poziv svim svojim članovima za predlaganje programa i aktivnosti za 2020. godinu koje će naknadno biti uvrštene u ICOM Hrvatska planirane i prijavljene aktivnosti po različitim natječajima i različitim kategorijama, ovisno o interesu članstva;

- u kolovozu tekuće godine ICOM Hrvatska podržao je (preporukom) sudjelovanje ICOM Hrvatska članice Anastazije Petrović na narednoj sesiji ICOM International Training Centre for Museum Studies (ICOM-ITC) planiranog za 06. do 14. studeni 2019. godine u gradu Yixing, Kina;

- u razdoblju od 03. do 07. rujna 2019. godine ICOM Hrvatska član Šime Perović (Muzej antičkog stakla Zadar) sudjelovao je na ICOM - CC *Interim Meeting Glass and Ceramics* konferenciji radne grupe, pod naslovom „*Recent advances in Glass and Ceramics Conservation*“ održane u Londonu, u prostorima British Museum-a. Ovo izdanje ICOM – CC *Glass and Ceramics* grupe organizirano je zajedno sa konvencijom vodećeg udruženja za konzervaciju kulturne baštine u Velikoj Britaniji, Institutom za konzervaciju (ICON - *The Institute of Conservation*) čime su dodatno proširene mogućnosti suradnje i razmjene iskustava na polju muzejske konzervatorsko restauratorske teorije i prakse, te se to osobito potvrdilo posjetom Konzervatorskim studijima za keramiku, staklo, metal i kamen u British

Museum-u i Arheološkom arhivu Muzeja grada Londona. ICOM Hrvatska, kroz sredstva Ministarstva kulture Republike Hrvatske podržao je sudjelovanje kolege Šime Perovića na navedenom skupu;

- u Kyotu, Japan od 01.-07. rujna 2019. godine održala se trogodišnja konferencija, točnije 25. Generalna konferencija Međunarodnog odbora za muzeje (ICOM, pri UNESCO) i godišnje konferencije svih (ukupno 30) međunarodnih komiteta ICOM. Konferencija je održana u međunarodnom kongresnom centru grada Kyoto, ali jednako tako i na nizu drugih muzejskih/baštinskih lokaliteta u gradu Kyoto ili u njegovojo okolici. Na trogodišnjoj konferenciji sudjelovalo je petnaest predstavnika ICOM Hrvatska od čega pet (Katarina Marić - Muzej grada Rovinja, Sanjin Mihelić - Arheološki muzej u Zagrebu, Vesna Delić-Gozze - Umjetnička galerija Dubrovnik, Tamara Nikolić Đerić - Eko-muzej Batana, Darko Babić - Filozofski fakultetu Zagrebu) uz podršku Hrvatskog nacionalnog komiteta ICOM, ostvaren preko Ministarstva kulture Republike Hrvatske. U plenarnom dijelu trogodišnje konferencije svoje viđenje uloge i misije muzeja/muzejske zajednice u kreiranju sadašnjeg i budućeg društva iznijeli su iznimno inspirativni govornici Kengo Kuma (proslavljeni japanski arhitekt sa svjetskim ugledom), Sebastião Salgado (brazilski fotograf koji živi u Parizu, ostvario je niz prestižnih putujućih izložbi koje mijenjaju svijest), te Cai Guo-Qiang (kinenski umjetnik koji se može pohvaliti s nagradom Zlatnog lava s Venecijanskog bijenala 1999., Hiroshima Art nagradom iz 2007., te Fukuoka Asian Culture Prize iz 2009). Glavna tema konferencije bila je „Museums as Cultural Hubs: The Future of Tradition“, a na konferenciji je obrađen niz muzejskih tema kroz paralelne sesije brojnih međunarodnih odbora ICOM-a, kao i nacionalnih odbora, radnih grupa te pridruženih organizacija. Glavnina rasprave bila je usmjerenja prema traženju odgovora na pitanje u koliko mjeri te na koje načine muzeji mogu povećati i poboljšati svoj temeljni doprinos društvu. U svijetu u kojem se odvijaju globalne političke, gospodarske i društvene promjene te koji se u posljednje vrijeme ubrzano suočava s problemima vezanim uz klimatske promjene, siromaštvo, sukobe, prirodne nepogode, poštivanje ljudskih prava te pitanja zaštite okoliša, pred muzeje se sve rječitije postavlja pitanje preuzimanje odgovornosti za doprinos izgradnji miroljubive i održive budućnosti. Većina sesija, radionica i panel rasprava na konferenciji u najvećoj se mjeri nastojala orijentirati prema ovom temeljnem pitanju. Na konferenciji je sudjelovalo ukupno više od četiri i pol tisuće muzejskih stručnjaka iz svih krajeva svijeta. Posebni dio bio je posvećen novoj definiciji muzeja no nakon cijelodnevne rasprave odluka je odgođena za narednu generalnu skupštinu u lipnju 2020. godine;

- ICOM Hrvatska bio je suorganizator konferencijske radionice / konferencije The Best in Heritage - Najbolji u baštini: Utjecajni projekti u Dubrovniku koja se održala od 25. do 27. rujna 2019. godine;

- 30. rujna u suorganizaciji s Muzejskim dokumentacijskim centrom organizirano je predavanje "Zašto digitaliziramo?", kao rasprava na pitanje koje se redovito postavlja i podjednako često zaboravlja pri planiranju projekata digitalizacije baštine. Gost predavač bila je dr. sc. Trilce Navarrete, sveučilišna profesorica i stručnjakinja za područje digitalizacije kulturne baštine, tajnica ICOM CIDOC-a (ICOM-ovog Međunarodnog komiteta za

dokumentaciju), te član radnih tijela Museum Computer Network, EGMUS i Wikimedije;

- do 03. listopada 2019. godine prijavljene su ICOM Hrvatska aktivnosti i programi za 2020. prema natječaju Ministarstva kulture Republike Hrvatske;

- od 17. do 20. listopada 2019. u Zagrebu, u organizaciji Etnografskog muzeja Zagreb, i Međunarodnog komiteta za muzeje Jugoistočne Europe – ICOM SEE i u partnerstvu s ICOM Hrvatska, ICOM Slovenija, COMCOL i INTERCOM održana je međunarodna konferencija „Nematerijalna baština: izazov za politiku upravljanja i prikupljanja“. Na ovoj međunarodnoj konferenciji, koja se održala u Muzeju Mimara, uvaženi sudionici su prikazali na primjerima dobre prakse koji su sve izazovi postavljeni pred današnje muzealce u smislu istraživanja i dokumentiranja nematerijalne baštine, odnosa sa zajednicom te prenošenja znanja za mlađe generacije, odnosno kako prikupljati i brinuti za nematerijalnu kulturnu baštinu danas;

- sredinom listopada Hrvatski nacionalni odbor ICOM podržao je obilježavanja 17. listopada kao Međunarodnog dana nematerijalne baštine budući da je na taj datum 2003. godine u Parizu usvojena UNESCO-ova Konvencija za zaštitu nematerijalne kulturne baštine. Iz istog je proizašla inicijativa, akcija #OCT17ICH kojom se inicijativi osigurava vidljivost koju ICOM Hrvatska svesrdno podržava;

- u studenome ICOM Hrvatska pozvao je sve svoje članove na sudjelovanje u ICOM Europa aktivnostima, posebice predstojećoj ICOM Europe konferenciji pod nazivom „*Embracing the virtual: European museums respond to the digital challenge*“ koja se održala u Ateni, Grčka 21. i 22. studenog 2019. godine. Za oba događanja, konferencije/radionice osigurana je moguća podrška, potpora od strane glavnog organizatora za članove ICOM nacionalnih odbora, ovdje ICOM Hrvatska članova koji su zainteresirani za aktivnu suradnju/izlaganje;

- od 06. do 14. studenog 2019. godine u gradu Yixing, Kina ICOM Hrvatska članica Anastazije Petrović sudjelovala je u programu profesionalnog obrazovanja unutar ICOM International Training Centre for Museum Studies (ICOM-ITC) na temu “*Museums as learning environments: Developing relevant public programs*”;

- 15. prosinca tekuće godine ICOM Hrvatska prijavio je središnjem uredu ICOM u Parizu prijedlog ideje za dva tzv. posebna ICOM projekta (*ICOM Special projects*) za implementaciju tijekom 2020. godine;

- ICOM Hrvatska je tijekom 2019. godine ostvario niz dogovora o daljnjoj suradnji s brojnim ICOM nacionalnim komitetima (ICOM Slovenija, ICOM Bosna i Hercegovina, ICOM Portugal, ICOM Tajvan, ICOM Gruzija, ICOM Srbija, ICOM Sjeverna Makedonija, ICOM Češka Republika, ICOM Italija).

ICOM HRVATSKA ČLANOVI U MEĐUNARODNIM ICOM ODBORIMA

ICOM Hrvatska članovi, u funkciji predsjednika ili članova Izvršnih odbora ICOM međunarodnih komiteta ostvarili su značajni međunarodni utjecaj u promicanju hrvatske muzejske teorije i prakse, te definiranju smjernica razvoja muzejske djelatnosti u svijetu u protekloj i mogućnostima iste u narednim godinama. Isti su to ostvarili ponajprije slijedeći pojedinci (premda ne samo oni) kroz izabrane funkcije (izbori održanu u Kyoto, Japan u sklopu 25. trogodišnje ICOM generalne skupštine), kako slijede:

- **Darko Babić**, kao re-izabrani predsjednik ICOM-ICTOP međunarodnog komiteta;
- **Goranka Horjan**, kao novoizabrana predsjednica ICOM-INTERCOM međunarodnog komiteta;
- **Markita Franulić**, kao re-izabrana članica Izvršnog odbora ICOM-CIMUSET međunarodnog komiteta & ICOM SEE regionalne alijanse;
- **Željka Jelavić**, kao re-izabrana članica Izvršnog odbora ICOM-CECA komiteta (pozicija: konferencijska koordinatorica).

Ovdje vrijedi posebno istaknuti da su navedeni hrvatski muzealci (ICOM Hrvatska članovi) izborom na funkcije međunarodnih komiteta nedvosmisleno prepoznati na međunarodnoj razini. Sukladno navedenom međunarodnu vidljivost hrvatskog muzejskog djelovanja kroz kanale koje omogućuje ICOM, i posebice njegovi međunarodni odbori svakako bi trebalo značajno sustavnije (i nadasve izdašnije) podržavati s obzirom na rezultate i ugled koji isti ostvaruju.

Izvještaj (datiran s 24. veljače 2020.) sastavio:
dr.sc. Darko Babić, predsjednik ICOM HRVATSKA